

Skatteministeriet

Notat

1. oktober 2021

J.nr. 2021-5547

Kontor:

International koordinering

Initialer:

KS

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (EU) nr. 2021/0214 (KOM(2021)564).

1. Resumé

Kommissionen har den 14. juli 2021 fremsat forslag til forordning om indførelse af en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (carbon border adjustment mechanism (CBAM)). Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion i Rådet den 10. september 2021. Nærhedsprincippet vurderes at være overholdt.

Med forslaget etableres en mekanisme i forbindelse med import af visse varer fra lande uden for EU. Mekanismen indebærer, at en importør skal betale en pris på drivhusgasudledningerne, der hidrører fra produktionen, med henblik på at tilskynde til at reducere drivhusgasudledningerne i lande uden for EU. Prisen afspejler den kvotepris, som virksomheder pålægges i EU's kvotehandelssystem.

Forslaget har overordnet til formål at adressere risikoen for drivhusgaslækage - det vil sige udflytning af CO₂-intensiv produktion fra EU til tredjelande med en mindre ambitiøs klimapolitik - samt at give producenter i tredjelandsene et økonomisk incitament til at omstille til en mere klimavenlig produktion med henblik på at reducere drivhusgasemissionerne globalt som led i EU's indsats for de globale klimamål i Parisaftalen. I dag adresseres risikoen for drivhusgaslækage primært gennem tildeling af gratiskvoter i EU's kvotehandelssystem til sektorer, der vurderes særlig udsat herfor. Mekanismen ses af Kommissionen som et alternativ til mekanismer under kvotehandelssystemet til at håndtere risici for drivhusgaslækage, og den hidtidige tildeling af gratiskvoter i kvotehandelssystemet foreslås derfor udfaset gradvist for de omfattede varer af mekanismen.

Mekanismen foreslås indført fra 2023, idet der frem mod slutningen af 2025 vil være tale om en overgangsfase. Dernæst sker en gradvis indfasning af mekanismen fra 2026 frem mod 2036, hvor mekanismen er fuldt gældende. Det fremgår derudover af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 17.-21. juli 2020, at Kommissionen vil fremsætte et forslag om, at proventet fra CBAM tilgår EU's budget.

Hvorvidt forslaget får lovgivningsmæssige konsekvenser er endnu ikke klarlagt. Forslaget vurderes at medføre statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervs-mæssige konsekvenser for Danmark. Det er Kommissionens vurdering, at forslaget har positive klimamæssige konsekvenser samt positive konsekvenser for miljøbeskyttelsesniveauet i EU.

Regeringen er generelt konstruktiv over for forslaget, som bidrager til klimaindsatsen. Det er dog væsentligt, at mekanismen har et klart klimamål og -effekt, er WTO-medholdelig, understøtter forslaget om EU's

kvotehandelsystem samt fungerer administrativt og ikke skaber unødvendige byrder og usikkerhed for virksomheder.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 14. juli 2021 fremsat et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om forordning om indførelsen af en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (EU) nr. 2021/0214 (KOM(2021)564). Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 192 (1) og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure. Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal.

Forslaget er fremsat som en del af Europa-Kommissionens 'Fit for 55'-pakke, der skal bidrage til at realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet som fastlagt i den europæiske klimalov (forordning (EU) 2021/1119).

Der er andre forslag i 'Fit for 55'-pakken, der er tæt forbundet med forslaget, herunder særligt Kommissionens forslag om ændring af direktiv 2003/87/EF om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og afgørelse (EU) 2015/1814 om oprettelse og anvendelse af en markedsstabilitetsreserve i forbindelse med Unionens ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner og forordning (EU) 2015/757 (KOM (2021) 551). Der henvises til grund- og nærhedsnotat om kvotehandelsystemet for en nærmere redegørelse herom.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at adressere risikoen for drivhusgaslækage - det vil sige udflytning af CO₂-intensiv produktion på grund af omkostninger relateret til EU's klimapolitik til tredjelande med en mindre ambitiøs klimapolitik - samt at give producenter i tredjelandene et økonomisk incitament til en mere klimavenlig produktion. Forslaget har til hensigt at udligne CO₂-prisen mellem indenlandske og importerede varer og præsenteres som et alternativ til håndteringen af lækage-udfordringen gennem bl.a. tildeling af gratis kvoter. Forslaget lægger op til en indførelse af mekanismen i tre perioder. Perioden fra 2023 til 2025 vil være en overgangsperiode, hvor der indsamles data på de importerede varer uden finansiel justering. I perioden mellem 2026 og 2035 vil der ske en gradvis indfasning af mekanismen i takt med, at gratis kvoter for inkluderede sektorer udfases. Efter 2036 vil mekanismen være fuldt indfaset.

Anvendelsesområde

Med forslaget vil importører af varer til EU skulle købe certifikater svarende til de faktiske drivhusgasudledninger, som er indlejret i varen. Certifikaterne vil afspejle den kvotepris, der ville skulle betales, hvis varerne var blevet produceret i EU og omfattet af direktiv 2003/87/EF om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen (kvotehandelsdirektivet). Et certifikat repræsenterer et ton CO₂ udledt i forbindelse med varens produktion. Mekanismen vil finde anvendelse på direkte CO₂-udledninger under produktionsprocessen for de omfattede varer.

Der lægges op til, at de varer, der omfattes i forslaget, er jern, stål, aluminium, cement, gødning og elektricitet. Disse sektorer har en høj risiko for drivhusgaslækage og store CO₂-emissioner. Varerne klassificeres efter Den Kombinerede Nomenklatur (KN).

Forordningen vil i udgangspunktet finde anvendelse på import fra alle lande uden for EU. CBAM vil dog ikke omfatte varer fra tredjelande, som er omfattet af EU's kvotehandelssystem eller har et kvotehandelssystem, der er knyttet til EU's kvotehandelssystem gennem en aftale med EU. Disse lande fremgår af bilag II til forslaget og omfatter pt. Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz samt territorierne Büsingen, Helgoland, Livigno, Campione d'Italia, Ceuta og Melilla. Kommissionen vil med forordningen være bemyndiget til at indgå aftaler med øvrige tredjelande for at tage hensyn til deres mekanismer for prisfastsættelse af CO₂ og via delegeret retsakt ændre forordningens bilag II.

CBAM vil blive anvendt på elektricitet, der produceres i og importeres fra lande, der ønsker at integrere deres elektricitetsmarkeder med EU, indtil disse elektricitetsmarkeder er fuldt integrerede. Når elmarkederne er integrerede, kan tredjelande undtages fra mekanismen på dette område, såfremt tredjelande opfylder visse betingelser, der er knyttet til deres gennemførelse af visse forpligtelser og tilsagn. Fx skal tredjelandet eller territoriet for undtagelsen ved import af elektricitet også have forpligtet sig til klimaneutralitet inden 2050.

Certifikationsordningen

Hver EU-medlemsstat skal udpege en kompetent myndighed (CBAM-myndighed), der skal varetage forpligtelserne i forordningen. Import af varer omfattet af mekanismen fra tredjelande til EU kan kun foretages af en klarer (importør), der er autoriseret af den kompetente myndighed i det land, hvor importøren er etableret. Enhver person kan ansøge om tilladelse til at importere varer, som vil blive givet på baggrund af opfyldelsen af visse kriterier, fx at der ikke kan konstateres alvorlige eller gentagne overtrædelser af told- og afgiftslovgivningen eller andre strafbare handlinger.

Importører skal købe certifikater, som udstedes af medlemsstaterne og returnere dem i forhold til udledningen fra importerede produkter. Der skal etableres et centralt register for operatører i tredjelande og nationale registre med CBAM-konti, hvor kontohaver (importøren) kan købe certifikater og returnere certifikater svarende til CO₂-udledningen. Systemet ligner det eksisterende kvotesystem, og Kommissionen anbefaler, at mekanismen administreres af de eksisterende kompetente myndigheder

Importører skal senest den 31. maj hvert år forelægge en CBAM-erklæring til den kompetente myndighed, der angiver i forhold til det foregående kalenderår i) den samlede mængde af hver importeret varetype ii) den samlede emission, der er indlejret i de importerede varer og (iii) antallet af CBAM-certifikater svarende til de samlede indlejrede emissioner i importerede varer, som importøren oplyser, at de skal returnere.

De indlejrede emissioner i andre varer end elektricitet bestemmes ud fra de faktiske emissioner. Importørerne skal årligt afgive en erklæring, hvori de samlede indlejrede emissioner af import deklarerer. Beregningsmetoden for afsættelsen af indlejrede emissioner fastsættes

i bilag III. Hvis en importør ikke kan fastsætte de faktiske emissioner, beregnes antallet ud fra en standardværdi for hvert produkt. Kommissionen vil fastsætte standardværdier ved gennemførelsesretsakter. Indlejrede emissioner i importeret elektricitet bestemmes ligeledes ud fra standardværdier i overensstemmelse med metoden fastsat i bilag III.

Opgørelsen af emissioner skal verificeres af en akkrediteret verifikator ligesom i kvotehandelssystemet. Importører returnerer et passende antal CBAM-certifikater i overensstemmelse hermed. Producenter uden for EU kan blive registreret i et centralt EU-register og angive verificerede CO₂-udledninger per produceret varer, som importører kan lægge til grund for deres returneringsforpligtelse.

Hvis producenten uden for EU kan påvise, at der allerede i oprindelseslandet er betalt for det CO₂, der udledes ved fremstilling af de importerede varer, kan EU-importører fratrage et antal CBAM-certifikater under hensyn hertil. EU-importøren skal kunne dokumentere, at CO₂-prisen er betalt i oprindelseslandet og ikke kan underkastes eksportrabat eller anden form for eksportkompensation. Kommissionen bemyndiges til at fastlægge metoden til opgørelse af reduktion i antallet af CBAM-certifikater, der skal afleveres.

Oprettelse af kompetent myndighed

En liste over alle kompetente myndigheder vil blive offentliggjort i EU-Tidende. De kompetente myndigheder i hver medlemsstat er blandt andet forpligtet til at oprette et nationalt register, der indeholder oplysninger om den registrerede importør, herunder detaljer om CBAM-certifikater. Oplysninger om den registrerede importør, operatøren og tredjelandsinstallationer, vil blive gjort tilgængeligt i en database under Kommissionen.

Kommissionen vil bistå de kompetente myndigheder og koordinere deres aktiviteter samt fungere som central administrator. Dette indebærer, at der oprettes en transaktionslog, som Kommissionen vil anvende til at foretage risikobaseret kontrol af transaktioner i relation til CBAM-certifikater, der er registreret i de nationale registre.

Prisfastsættelse

Den kompetente myndighed i hver medlemsstat skal sælge CBAM-certifikater til importøren. Prisen beregnes af Kommissionen på baggrund af gennemsnittet af slutpriserne for kvoter i EU's kvotehandelssystem på den fælles auktionsplatform for hver kalenderuge. Der udstedes ikke som i EU's kvotehandelssystem et begrænset antal CBAM-certifikater. Gennemsnitsprisen offentliggøres af Kommissionen den første arbejdsdag i den følgende kalenderuge.

Importøren vil have mulighed for at anmode den kompetente myndighed om at tilbagekøbe op til en tredjedel af det samlede antal købte CBAM-certifikater efter den årlige opgørelse. De resterende CBAM-certifikater annulleres senest d. 30. juni hvert år.

Overgangsperioden

Mekanismen indføres fra 1. januar 2023 for de nævnte varegrupper. I perioden 1. januar 2023 til og med 31. december 2025 skal importører indberette emissioner, der er indlejret i

de førnævnte varegrupper uden betaling i form af aflevering af CBAM-certifikater. Importørerne er forpligtet til kvartalsvis at rapportere de indlejrede emissioner svarende til deres import fra det foregående kvartal og skal angive direkte og indirekte emissioner samt CO₂-pris, der betales i udlandet.

I overgangsperioden vil toldmyndighederne være forpligtet til at oplyse importører om deres forpligtelser i henhold til forordningen samt rapportere oplysningerne fra importørerne til de nationale kompetente myndigheder.

Ved udgangen af overgangsperioden vil Kommissionen evaluere mekanismen, herunder hvorvidt dens anvendelsesområde skal udvides til flere varegrupper. Dette kan også omfatte en eventuel udvidelse til indirekte emissioner (fx ved CO₂-emissioner fra den elektricitet, der anvendes til at producere varen).

Sammenhæng med EU's kvotehandelsystem (ETS)

Kommissionen har også fremsat et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om ændring af direktiv 2003/87/EF om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og afgørelse (EU) 2015/1814 om oprettelse og anvendelse af en markedsstabilitetsreserve i forbindelse med Unionens ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner og forordning (EU) 2015/757 (KOM (2021) 551). Ifølge Kommissionen er CO₂-grænsetilpasningsmekanismen et alternativ til mekanismer under kvotehandelsystemet med henblik på at håndtere risici for drivhusgaslækage, og sektorerne, der er underlagt mekanismen, skal derfor ikke modtage gratiskvoter.

Grænsetilpasningsmekanismen vil derfor dække andelen af drivhusgasudledninger, der hidrører fra produktionen af en omfattet vare importeret til EU, som ikke dækkes af gratiskvotetildeling for anlæg underlagt EU's kvotehandelsystem, der producerer den samme vare. Af forslaget om EU's kvotehandelsystem fremgår det, at der i perioden sker en gradvis udfasning af gratiskvotetildeling i takt med, at CO₂-grænsetilpasningsmekanismen indføres. Mere specifikt foreslår Kommissionen, at der vil ske en gradvis udfasning frem mod 2036. Det foreslås, at faktoren for tildeling af gratiskvoter til de inkluderede sektorer er 100 pct. fra ikrafttrædelse af CO₂-grænsetilpasningsmekanismen til udgangen af 2025, mens faktoren reduceres med 10 pct. point årligt fra og med 2026, så gratiskvotetildeling til sektorerne er udfaset frem mod 2036.

Sanktioner

Såfremt importørerne ikke afleverer et antal CBAM-certifikater svarende til emissionerne, der er indlejret i de importerede varer, eller afgiver usande oplysninger inden 31. maj i hvert kalender år, vil der blive pålagt sanktioner svarende til sanktionerne i kvotehandelsdirektivet. Dette medfører, at der for hvert manglende CBAM-certifikat skal betales 100 EUR i bøde. Medlemsstaterne er endvidere bemyndiget til at anvende administrative eller straffetretlige sanktioner for manglende overholdelse af forordningen i overensstemmelse med national lovgivning.

Kommissionens beføjelser

Kommissionen bemyndiges til at vedtage en række gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter med henblik på senere tilpasning og detaljeret gennemførelse af forordningen. Disse retsakter vil tydeliggøre og tilpasse flere punkter såsom lande og territorier omfattet af forordningen, beregningsmetoder, regler for definition af metode til beregning af gennemsnitsprisen for CBAM-certifikater, regler for beregning af reduktion af certifikater, der skal afleveres mv.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Europa-Parlamentets holdning til forslaget foreligger ikke endnu.

5. Nærhedsprincippet

Europa-Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen heraf henviser Europa-Kommissionen bl.a. til, at klimaforandringerne er et grænseoverskridende problem, og at handling i EU effektivt kan komplementere global, regional, national og lokal handling.

Endvidere henviser Kommissionen til, at indførelsen af en CBAM vil skabe en fælles og ensartet ramme til at sikre ækvivalens mellem CO₂-prissætning i EU's indre marked og CO₂-prissætningen på importerede varer fra tredjelande.

Det fremhæves, at CBAM har et klart miljøformål og et grænseoverskridende element, som ikke kan takles individuelt i medlemsstaterne. Der henvises til, at det mhp. at undgå handelsforvriddning er mest effektivt at indføre en mekanisme på tværs af EU, som på en ensartet måde kan spejle ETS-systemet, og som designes i overensstemmelse med WTO-reglerne.

Da klimaforandringerne er grænseoverskridende, har regulering på EU-niveau klare fordele frem for national regulering i de enkelte medlemslande, og derfor kan regeringen tilslutte sig Europa-Kommissionens vurdering og anser således nærhedsprincippet for overholdt.

6. Gældende dansk ret

Analyserne af forslaget, der går på tværs af flere ministeriers områder, er ikke tilendebragt, hvorfor der endnu ikke er et endeligt billede af eventuel påvirkning af gældende dansk lovgivning. Der er dog ikke selvstændig dansk lovgivning, der knytter sig til indførelsen af mekanismen.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Analyserne af forslaget, der går på tværs af flere ministeriers områder, er endnu ikke tilendebragt. Hvorvidt forslaget får lovgivningsmæssige konsekvenser, er derfor endnu ikke klarlagt.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at medføre statsfinansielle konsekvenser. Det foreslås, at provenuet fra salg af kvoter, der ellers skulle tildeles som gratiskvoter til sektorerne underlagt CO₂-grænsetilpasningsmekanismen, tilføjes til Innovationsfonden, jf. forslaget om en revision af EU's kvotehandelssystem. Dette vil alt andet lige reducere statens provenu relativt til en situation, hvor provenuet fra salg af disse kvoter tilgår medlemslandene. Indtægterne fra selve CBAM-certifikaterne forventes bl.a. foreslået at tilgå EU's budget som en ny EU-indtægtskilde i et særskilt forslag, jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 17.-21. juli 2020. De statsfinansielle konsekvenser heraf afhænger af den konkrete indretning.

Forslaget vil medføre administrative konsekvenser for staten, herunder øgede administrative udgifter ved oprettelse af en national kompetent myndighed samt implementeringen af forslag og udvikling af it-systemer. Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder de potentielle statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vurderes at medføre samfundsøkonomiske konsekvenser. Dette vil afhænge af, hvordan nye forpligtelser, mål og instrumenter indføres over perioden og skal også ses i sammenhæng med forslaget om en revision af ETS. Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder de potentielle samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne medføre erhvervsmæssige konsekvenser. For de virksomheder, der producerer varer omfattet af CBAM, og som er i konkurrence med lignende virksomheder uden for EU, vil CBAM kunne indebære højere priser på de pågældende varer og dermed bedre konkurrencevilkår. Omvendt vil virksomheder, der producerer varer omfattet af CBAM, have merudgifter til kvoter, idet tildelingen af gratiskvoter udfases. Virksomheder, der anvender varer underlagt mekanismen som underkomponenter mv. (importeret eller produceret i EU), vil forventeligt opleve højere omkostninger, hvilket vil medføre en svækket konkurrenceevne. Det kan ikke udelukkes, at visse varer omfattet af mekanismen endvidere kan være omfattet af beskyttelsesforanstaltninger i form af straftold på import, fx af stålprodukter, hvilket alt andet lige vil fordyre importen yderligere for danske virksomheder, der importerer disse varer. Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder de potentielle erhvervsmæssige konsekvenser for Danmark.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Det er Kommissionens vurdering, at forslaget har positive klimamæssige konsekvenser samt positive konsekvenser for miljøbeskyttelsesniveauet i EU, idet forslaget har til formål at reducere drivhusgasemissioner i EU og samtidig undgå, at emissionerne uden for EU stiger tilsvarende. Forslaget skal således bidrage til at nå EU's opjusterede klimamål i 2030 på mindst 55 pct. reduktion i drivhusgasudledningerne i forhold til 1990-niveauet. Ligeledes forventes forslaget at bidrage til opfyldelsen af Paris-aftalens målsætninger og FN's verdensmål. Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder andre konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Skatter og Afgifter samt i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik samt § 2-Udvalget (landbrug) fra den 14. juli 2021 til den 9. august 2021. Endvidere er forslaget sendt i høring i erhvervs- og interesseorganisationerne. Der er afgivet høringssvar fra i alt otte organisationer. Forslaget er ligeledes sendt til orientering til toldkontaktudvalget, der består af erhvervsorganisationer m.fl., der er involveret i aktiviteter relateret til import, eksport og transit af varer ind og ud over de ydre EU-grænser via Danmark.

CARE Danmark opfordrer af flere grunde til at afvise forslaget fra EU-Kommissionen. For det første anfører CARE Danmark, at forslaget indebærer en de facto fredning af CO₂-intensiv industri i EU. CARE Danmark mener, at det ligger i forslaget, at den CO₂-intensive industri vil modtage gratiskvoter helt frem til 2036. Dermed vil der være meget begrænset effekt ift. EU's 55 pct. klimamål i 2030, hvad der ellers er hensigten med Fit for 55-pakken.

For det andet anfører CARE Danmark, at forslaget er egnet til at skabe splid fremfor samarbejde internationalt om klimaindsatsen. Det anføres, at forslaget indebærer, at importører i en lang årrække vil blive pålagt en række administrative byrder samtidig med, at der vil være meget begrænset effekt klimamæssigt. Det er vurderingen, at lande, der eksporterer til EU, kan udfordre WTO-medholdeligheden. CARE Danmark vurderer således, at dette vil ske, og at det vil have negativ effekt på de internationale klimaforhandlinger.

Således anfører CARE Danmark, at der er tale om så fundamentale svagheder, at en positiv klimaeffekt bliver teoretisk. CARE Danmark mener, at der er tale om et symbolpolitisk udspil, som vil spænde ben for klimaindsatsen fremfor at gavne den.

CARE Danmark anfører, at såfremt det viser sig umuligt at undgå forslaget, bør Danmark arbejde for, at provenuet øremærkes som ny og yderligere klimabistand, fx ved at det kanaliseres ubeskåret til Den Grønne Klimafond.

Klimabevægelsen opfordrer til at støtte forslaget, da det vil være et stort skridt fremad i forhold til at understøtte 'forureneren betaler'-princippet. Klimabevægelsen mener, at kombinationen af en løbende begrænsning af kvoter i systemet, en hastig udfasning af gratis kvoter til europæiske virksomheder og en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM) er en god løsning. Det er vurderingen, at udformningen sikrer, at reglerne i forhold til WTO overholdes, og der er også en rimelighed i, at dette indføres over en årrække, herunder med en gratis testperiode fra 2023-2025, så det for alvor først træder i kraft fra 2026.

Herudover fremhæver Klimabevægelsen, at de mange gratiskvoter til den europæiske industri oprindeligt blev givet som såkaldte "lækage kreditter" for at undgå, at de pågældende virksomheder ville flytte ud af EU eller blive udkonkurreret af produkter fra lande uden klimakrav. Klimabevægelsen mener, at de mange gratiskvoter og den lave CO₂-pris på kvoterne imidlertid har været en meget stor barriere for en hastig grøn omstilling af

den europæiske industri samt betydet, at virksomheder i Europa reelt ikke har betalt for den skade, deres udledninger har haft på klima og natur. For Klimabevægelsen er det afgørende, at gratiskvoterne udfases hurtigst muligt, og at kvoteprisen hæves.

I forlængelse heraf mener Klimabevægelsen, at CBAM er en fornuftig erstatning af de gratiskvoter samtidig med, at det giver en fornuftig beskyttelse af europæisk industri og arbejdspladser. Det primære mål skal således være at give lande udenfor EU et stærkt incitament til at etablere deres egne CO₂-afgifter svarende til EU's kvotepris, og hvor beløbet fra grænsebeskatningen havner i disse landes egne statskasser i stedet for at havne i EU's kasse. Klimabevægelsen anfører, at på sigt skal målet være at etablere CO₂-afgifter i alle større økonomier og med en prissætning, som over tid bliver hævet til et niveau, der kan bidrage til at sikre indfrielsen af Paris-aftalen.

Klimabevægelsen opfordrer på det kraftigste til, at Danmark arbejder for at forbedre forslaget på flere punkter:

For det første anfører Klimabevægelsen, at indfasning bør ændres til 5 år i stedet for 10 år. Hertil bemærker Klimabevægelsen, at Kommissionens forslag lægger op til en 10-årig udfasning af de gratiskvoter til den europæiske industrisektor. Klimabevægelsen pointerer, at Verdensnaturfonden WWF skønner, at disse gratis CO₂-kvoter har kostet EU-staterne omkring 54 milliarder euro i årene 2013-2019. Når mængden af gratis CO₂-kvoter fremover gradvist reduceres, vil EU-landene få langt flere penge til rådighed, som bør øremærkes til grøn innovation nationalt eller indgå i EU's grønne forsknings- og udviklingsprogrammer. Klimabevægelsen vurderer dog, at udfasningen af de gratis CO₂-kvoter bør gå langt hurtigere, eksempelvis ved en gradvis udfasning over 5 år i perioden 2025-2030. Klimabevægelsen mener, at dette vil øge forslagets effekt i forhold til at indfri EU's 55 pct. klimamål i 2030 – hvad der er hele formålet med Fit for 55-pakken.

For det andet anfører Klimabevægelsen, at indtægter skal øremærkes til fattige og særligt udsatte udviklingslande. Hertil henvises til Kommissionen, der skønner, at en CBAM vil give en samlet indtægt på omkring 2,1 milliarder euro i 2030. Et beløb, som Klimabevægelsen vurderer, er langt mindre, end hvad EU-landene kan se frem til at få i merindtægter, når gratiskvoter kommer til at indgå i de handlede CO₂-kvoter. Kommissionen lægger op til, at provenuet fra CBAM skal indgå i EU's egen kasse. Klimabevægelsen foreslår i stedet, at provenuet bør øremærkes som bidrag til fattige og særligt udsatte udviklingslande fx via Green Climate Fund. Det er Klimabevægelsens vurdering, at dette vil modvirke den potentielt negative effekt, som en CBAM kan have på disse lande, når det bliver dyrere for dem at eksportere varer til EU. En sådan øremærkning af midlerne vurderes også at modvirke negativ international respons på et politisk tiltag, der ellers kan synes protektionistisk. Ydermere finder Klimabevægelsen det veldokumenteret, at de rige lande endnu ikke lever op til deres forpligtelser til at yde klimabistand specielt ikke til klimatilpasning.

Afslutningsvis anfører Klimabevægelsen, at EU med en af verdens rigeste økonomier bør

vide det gode eksempel og leve op til sine løfter på dette område. Klimabevægelsen mener, at en øremærkning af indtægterne fra en CBAM til de fattigste lande kan være et skridt i den rigtige retning.

Landbrug & Fødevarer afviser af principielle årsager ikke behovet for at se på nye tiltag, der kan modgå risikoen for CO₂-lækage, som opstår som følge af øget regulering, flere grønne krav og et dertil hørende højere omkostningsniveau for landbrugs- og fødevarer-klyngen i Danmark og i EU.

Landbrug & Fødevarer vurderer imidlertid, at det foreliggende forslag til forordning om indførelse af CO₂-grænsetilpasningsmekanisme ikke tager højde for en række udfordringer.

For det første anfører Landbrug & Fødevarer, at den foreslåede CBAM vil medføre en fordyrelse af produktionen i landbrugs- og fødevarer-klyngen, da der pålægges en udgift til certifikater ifm. producentens køb af råvarer som fx gødning og stål fra tredjelande, når producenten producerer færdigvarer i EU. Dermed fordyres produktionsomkostningerne i landbrugs- og fødevarer-klyngen, herunder i agroindustrien, hvilket – i modsætning til de erklærede intentioner med forslaget – faktisk øger risikoen for udflytning af produktion fra EU til tredjelande.

For det andet vurderer Landbrug & Fødevarer, at det kan vise sig ganske problematisk at få WTO-godkendt den del af forslaget, der indeholder muligheden for reduktion i prisen for CBAM-certifikater, hvis et tredjeland allerede har indført en CO₂-pris på nationalt producerede produkter. Metodologien bag at vurdere to tredjelands forskellige CO₂-prissætningssystemer op mod hinanden kan lede til forskelsbehandling mellem landene og dermed afstedkomme internationale handelstvister rettet mod EU.

For det tredje anfører Landbrug & Fødevarer, at der kan rejses spørgsmål ved den foreslåede model med at tilbageføre en del af provenuet fra salget af CBAM-certifikater til det fælles unionsbudget frem for at øremærke indtægterne til grønne tiltag. Landbrug & Fødevarer fremhæver, at såfremt EU skal have en undtagelse fra WTO-reglerne for at kunne få godkendt CBAM, kan det ikke udelukkes, at forudsætningen for en sådan undtagelse vil være dokumentation for en øremærket anvendelse af provenuet fra salget af CBAM-certifikater til grøn omstilling.

Endeligt anføres det af Landbrug & Fødevarer, at det er en udfordring, at beregningsgrundlaget for udregning af standardudledningerne ifm. udenlandsk produktion af de omfattede produkter vil kunne komme til at hvile på antagne basisværdier i de tilfælde, hvor man ikke er i stand til at afdække det faktiske klimaaftryk forbundet med produktionen af det konkrete produkt. Hertil bemærker Landbrug & Fødevarer, at da disse værdier ikke er baseret på de konkrete udledninger pga. datamangel, og da der næppe er opnået international enighed om værdier og metodologier, kan den beregnede udledning ende med at afvige markant fra den reelle udledning og i sig selv blive genstand for konflikt. Dertil kommer, at producenter i EU, der importerer et konkret produkt omfattet af forslaget, vil

kunne blive ramt tilfældigt på deres globale forsyningskæder alt afhængigt af, om der er et faktisk grundlag for beregning af udledningen eller ej fra det pågældende tredjeland.

Landbrug & Fødevarer vurderer, at CBAM ikke leverer på de erklærede målsætninger om at begrænse CO₂-lækage, men derimod bidrager negativt til et fortsat pres for udflytning af produktion af landbrugs- og fødevarer inklusive agroindustrielle produkter fra EU til tredjelande. Dertil vurderer Landbrug & Fødevarer, at der er en ikke ubetydelig risiko for, at indførelsen af CBAM samlet set ikke vurderes kompatibel med WTO's regler om ikke-diskrimination og ligebehandling. Endelig vurderer Landbrug & Fødevarer, at forslaget medfører en betydelig politisk risiko for, at EU's handelspartnere vil opfatte CBAM som et protektionistisk tiltag, der vil kunne resultere i handelspolitisk retaliering fra en række tredjelande. Landbrug & Fødevarer bemærker afslutningsvist, at disse elementer i sig selv udgør en stor risikofaktor for en lille og åben, eksport-orienteret erhvervsklynge som den danske landbrugs- og fødevareklynge, som også fortsat vil være afhængig af afsætning af varer globalt.

Med baggrund i ovenstående kan Landbrug og Fødevarer ikke støtte Kommissionens CBAM-forslag.

Dansk Erhverv fremhæver generelt, at for at opnå EU's klimamålsætning om en reduktion i CO₂-emissioner på mindst 55 pct. inden 2030 er en udvidelse og forbedring af kvotehandelssystemet en nødvendighed. Dansk Erhverv bakker op om Kommissionens lovforslag om en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme, som vil være med til at sikre europæiske virksomheders konkurrencevilkår og forebygge klimalækage. Samtidig er det vigtigt for Dansk Erhverv at fastholde, at en klimatold skal være i overensstemmelse med reglerne i verdenshandelsorganisationen (WTO) for at undgå handelskonflikter og protektionisme.

Mere specifikt fremhæver Dansk Erhverv, at det er vigtigt, at mekanismen udformes og implementeres med respekt for WTO og med sigte på at undgå handelskonflikter. Derfor opfordrer Dansk Erhverv til, at Kommissionen fremlægger en grundig juridisk redegørelse for, hvordan CBAM-forslaget er i overensstemmelse med WTO-reglerne.

Dansk Erhverv anfører, at et centralt aspekt i den sammenhæng er relationen til ETS og tildeling af gratis kvoter til enkelte energintensiv virksomheder. Såfremt gratistildelingen fortsætter, vil disse virksomheder ifølge Dansk Erhverv være dobbeltbeskyttet under EU-lovgivning for det indre marked i EU. Det vurderer Dansk Erhverv sandsynligvis ikke er i overensstemmelse med WTO-reglerne og kan medføre risiko for handelskrig og vil skade både de europæiske forbrugere og virksomheder. Europæiske virksomheder, som mister gratis kvoter som følge af CBAM, risikerer at miste konkurrencekraft på eksportmarkederne uden for EU. Derfor mener Dansk Erhverv, at der bør indføres en kompensationsordning, når virksomheder fra EU eksporterer til lande uden for EU for at sikre et "level playing field", såfremt tildelingen af gratis kvoter udfases.

Afslutningsvis pointerer Dansk Erhverv, at Kommissionen i sin konsekvensanalyse ikke har analyseret konsekvenserne af CBAM for europæiske SMV'er med henvisning til, at

det primært vil være store importerende fremstillingsvirksomheder i EU, der kommer i kontakt med mekanismen og opfordrer til, at Kommissionen hurtigst muligt gennemfører en konsekvensanalyse med særligt fokus på SMV'erne.

Danske Rederier fremhæver, at CBAM teoretisk kan fungere som en forebyggende mekanisme og sikre, at virksomheder uden for EU ikke udkonkurrerer europæiske virksomheder gennem klimadumping. Dertil anfører Danske Rederier, at CBAM potentielt kan bidrage positivt til den grønne omstilling og kan styrke danske virksomheders konkurrenceevne globalt. Således bemærker Danske Rederier, at der kan opnås at få skabt en mere lige konkurrencesituation, at der skabes et incitament til at være mere klimavenlig i produktionen i tredjelande, og det vil kunne åbne for et stort eksportpotentiale for de mange danske og europæiske virksomheder, der netop har grønne teknologier og produktionsformer som styrkeposition.

Omvendt bemærker Danske Rederier ligeledes en potentiel risiko for, at CBAM betragtes som en "grøn afgift" på eksport til EU-medlemslande og derfor betragtes som et protektionistisk tiltag af vores handelspartnere. Dette, mener Danske Rederier, potentielt kan medføre modsvar i form af handelshindringer og andre modforanstaltninger, hvilket vil have en væsentlig negativ effekt på dansk økonomi og beskæftigelse.

Danske Rederier ønsker ikke et scenarie, hvor en CBAM ikke er klimamæssigt begrundet, men udgør en de facto beskyttelse af EU-producerede varer. Det vil føre til øgede omkostninger for danske virksomheder, som i deres værdikæde har importeret stål, jern m.m., og som derved mister global konkurrencekraft overfor amerikanske eller kinesiske konkurrenter. Danske Rederier bemærker, at det i denne kontekst vil være et essentielt parameter, at udformningen af CBAM er WTO medholdelig.

Danske Rederier er positive overfor Kommissionens beslutning om at indføre en overgangsperiode fra 2023-25, hvor yderligere datagrundlag kan etableres. Danske Rederier ser desuden positivt på, at emissioner ved transport ikke er inkluderet i scopet for CBAM. Danske Rederier anfører, at transport udgør en relativ lille del af et produkts samlede klimaaftryk – og de produkter, der omfattes af CBAM, kun udgør en meget lille del af den samlede godsmængde, således vurderes CO₂-krav til transport af disse produkter ikke vil have betydning for dekarbonisering af transporten. Danske Rederier mener derfor, at CBAM derfor ikke bør omfatte transport, som i stedet adresseres via ETS og FuelEU Maritime.

Danske Rederier noterer sig, at der i overgangsperioden vil ske en rapportering af indirekte emissioner – og at man herfra vil vurdere, om dette skal være en del af den endelige implementering i 2026 – og hvorvidt scopet skal udvides yderligere. Danske Rederier ser frem til at følge dette arbejde tæt, men forudser at denne afrapportering af emissioner vil fremstå som en signifikant administrativ byrde for de europæiske importører. Danske Rederier noterer desuden også, at forslaget tager hensyn til virksomheder i tredjelande, hvis produktion er grønnere end den generelle regel fastsat af EU. Herved støtter man grønnere produktion i tredjelande, og det er muligt for virksomheder at få det anerkendt.

Danske Rederier mener ikke, at CBAM bør fordyre import til EU, hvis de omfattede råvarer er produceret under rette forhold.

Dansk Gartneri hilser det velkomment, at der også fra EU's side arbejdes på at nedbringe CO₂-udledningerne via en fælles indsats, der retter sig mod alle EU's medlemslande. Dansk Gartneri finder det overordnet set positivt, at indførelsen af klimatiltag og de deraf følgende byrder for virksomhederne sker indenfor rammerne af fælles europæiske tiltag og ikke som led i en dansk enegang, der i sagens natur altid indebærer, at danske virksomheders konkurrenceevne forringes.

Dansk Gartneri mener imidlertid, at indførelsen af en grøn CO₂-grænsetilpasningsmekanisme, der betyder, at importører skal betale for udstedelsen af særlige CBAM-certifikater ved indførsel af varer til EU, indebærer risiko for store uhensigtsmæssige effekter. Dansk Gartneri anfører, at en lang række danske gartnerier i dag har henlagt de indledende faser af produktionen af de færdige planter til lande uden for EU, hvor delprodukterne efterfølgende importeres til færdigforarbejdning hos danske gartnerier inden for EU. Dansk Gartneri finder derfor, at den foreslåede ordning samlet set risikerer at bidrage til at fordyre danske gartneriers produktionsvilkår i EU ganske markant.

Dansk Gartneri anerkender forslaget sigte med at forebygge, at produktionen af varer flyttes ud af EU som følge af klimarettede initiativer inden for EU med dertil hørende øget udledning af CO₂ fra produktionen uden for EU. Dansk Gartneri anfører dog, at for gartnerierhvervet risikerer det pågældende tiltag ikke at have den ønskede effekt. Dansk Gartneri pointerer, at gartnerierne starter deres produktion i lande og områder udenfor EU, der tilbyder et markant varmere klima til planteproduktionens initiale faser med langt mere sollys end i Danmark (fx Afrika, Tyrkiet og Vietnam). Såfremt produktionen ikke starter i disse lande, men indenfor EU, vil det føre til meget højere CO₂ udledning, fordi klimaet i landene udenfor EU indebærer, at der er et meget større behov for energi til opvarmning og vækstlys. Dansk Gartneri anfører, at der er eksempler på, at gartneriproduktionen i Vietnam stort set ikke anvender energi til opvarmning og vækstlys med minimal CO₂-udledning til følge.

Dansk Gartneri påpeger således de problematiske konsekvenser forslaget risikerer at få på en betydelig del af den danske produktion af planter, hvis man ikke er opmærksom på ovennævnte aspekter, der ligger i at producere planter i lande udenfor EU.

Dansk Gartneri foreslår derfor, at indførelsen af tiltag med det sigte, som ligger bag CBAM-certifikaterne, sker på passende balanceret vis, så der dels skeles til den reelle udledning af CO₂ udenfor EU, dels at særligt konkurrenceudsatte brancher i EU gives mere tid og hjælp til omstillingen, hvilket efter deres opfattelse vil være vejen frem mod det bedste resultat for klimaet, virksomhederne og de arbejdspladser, der er tilknyttet de pågældende virksomheder.

Danske Revisorer fremhæver, at der er tale om lovgivning, som skal skabe basis for en CO₂-afgift på importerede varer, som skal afgiftsbelægges ud fra det CO₂ aftryk, som varen har skabt ved sin produktion mv. via køb af CBAM-certifikater. Danske Revisorer anfører, at der som udgangspunkt er lagt op til, at det skal følge prisen på CO₂-kvoter i henhold til EU ETS systemet. Således forventer Danske Revisorer, at der bliver en ensartethed mellem den EU indenlandske afgift og afgift på ikke-EU baserede varer. Det er vurderingen, at det vil medføre en lang række administrative udfordringer og samtidig en række opgaver, som skal løses af tredjemand. Her fremhæver Danske Revisorer fx registrering af virksomheden som importør i systemet, viden om produkterne og deres oprindelse, viden om produkternes CO₂-aftryk, handel med certifikater, uddeling af gratis certifikater osv. Danske Revisorer vurderer, at det formentligt vil have en indflydelse på prisfastsættelsen af de enkelte varer, fx ved overvæltning.

Danske Revisorer anfører, at udover de nævnte udfordringer, vil det også være nødvendigt at håndtere de problemstillinger, som et kompliceret system formentlig vil give. Danske Revisorer vil på den baggrund gøre opmærksom på de udfordringer, som CO₂-kvoteordningen har i forhold til svindel i dag. Herudover nævner Danske Revisorer kompleksiteten i systemopbygning, manglende gennemsigtighed for virksomheder og forbrugere.

Det er Danske Revisorers overordnede vurdering, at det er afgørende, at implementeringsperioden bliver tilstrækkelig lang, til at fx krav om it-system, registrering og kendskab til produkters CO₂-belastning kan imødekommes for erhvervslivet. Danske Revisorer fremhæver også, at det vil være afgørende for erhvervslivet, at de har kendskab til de omkostninger, de bliver påført, så der kan foretages en ordentlig prisfastsættelse mod næste led.

Dansk Industri fremhæver, at en endelig ordening skal kunne opfylde fire hensyn.

For det første fremhæver Dansk Industri, at CBAM skal have en reel CO₂ effekt på globalt plan. Dansk Industri finder, at forslaget potentielt vil kunne få en positiv effekt i forhold til at reducere de globale CO₂-udledninger. Det er Dansk Industris vurdering, at ordningen giver tredjelande et incitament til at indføre kvotesystemer tilsvarende EU's ETS-system, da man herigennem bliver undtaget CBAM. Tilsvarende vil ordningen give udenlandske producenter af de omfattede varer et konkret incitament til at øge deres klimaambitioner, så de kan reducere eller helt undgå CBAM.

Ifølge Dansk Industri kan dette dog kun ske gennem en proces, hvor virksomhedens produktion certificeres, så den faktiske CO₂-udledning kan dokumenteres. Hvorvidt de administrative omkostninger ved denne proces vil stå mål med besparelsen ved en lavere CBAM er dog endnu ikke klart. Ligeledes anfører Dansk Industri, at det ikke er klart, hvorvidt der vil blive rykket rundt på produktionen i tredjelande, så de anlæg, der allerede i dag kan produceres ved lav CO₂-udledning, vil målrette deres eksport til EU, mens anlæg med høj CO₂-udledning blot vil fokusere på andre markeder. Endeligt pointerer Dansk Industri risikoen for, at forslaget vil føre til, at importen af de omfattede råvarer

reduceres, men at der så sker en tilsvarende stigning i importen af forarbejdede varer indeholdende disse råvarer for på den måde at undgå CBAM. Dansk Industri mener, at fremfor at importere stålplader omfattet af CBAM, kan man via en hurtig forarbejdning omforme dem til stålkaabinetter, som ikke vil være omfattet af CBAM. Dermed mener Dansk Industri, at forslaget risikerer at føre til udflytning af produktionsarbejdspladser fra Danmark til tredjelande. Den reelle CO₂-effekt af forslaget er med andre ord usikker. Dansk Industri vurderer derfor, det er væsentligt, at der gennemføres en grundig konsekvensvurdering af forslaget, herunder også af, hvordan de administrative omkostninger vil påvirke danske importører af de omfattede varer.

For det andet fremhæver Dansk Industri, at CBAM skal komplimentere CO₂-lækagereglerne i EU's CO₂-kvotesystem og ikke må påvirke danske virksomheders konkurrenceevne negativt, herunder virksomheder med gratiskvoter. Forslaget må således heller ikke føre til et højere, dansk skattetryk. Dansk Industri anfører, at en hurtigere (end forudset) udfasning af gratiskvoter risikerer at øge virksomhedernes skattetryk. Dansk Industri fremhæver, at forslaget vil komme til at påvirke virksomhedernes globale konkurrencesituation i både positiv og negativ retning. Det er vurderingen, at en forceret udfasning af gratiskvoter vil påvirke virksomheder negativt, som har baseret deres klimarettede investeringer efter de kendte rammevilkår. Dansk Industri fremhæver, at det i forslaget fremgår, at gratiskvoterne fastholdes frem mod udgangen af 2025, hvorefter de udfases ligeligt over en 10-årig periode, hvormed gratiskvoterne vil være fuldt udfaset i 2035. Dansk Industris umiddelbare syn herpå er, at det vil være håndterbart for virksomheder med gratiskvoter, som dog bør afdækkes nærmere gennem en konsekvensvurdering. Dertil anfører Dansk Industri, at der også skal være opmærksomhed på, at mens virksomhederne omfattet af CO₂-kvoter reguleres på alle deres aktiviteter i EU, er de udenlandske konkurrenter med CBAM-forslaget stadig ikke omfattet på den del af produktionen, der går til hjemmemarkeder eller ikke-EU-markeder. For eksport fra en EU kvotevirksomhed vil der ifølge Dansk Industri i dette tilfælde ikke være "level playing field" trods indførelse af en CBAM. På samme vis, bemærker Dansk Industri, at det også bør afklares, hvordan forslaget vil påvirke danske virksomheders import af de omfattede varer. Danmark har fx en direkte import af de omfattede jern- og stålprodukter fra tredjelande (dvs. ikke EU eller EFTA-lande) på 4,5 mia. kr. Hertil fremhæver Dansk Industri den indirekte import fra tredjelande, som danske virksomheder foretager via andre EU-lande.

For det tredje fremhæver Dansk Industri, at CBAM skal være i overensstemmelse med WTO's regler, herunder ikke mindst WTO's kerneprincip om nationalbehandling, hvorefter importerede varer skal behandles på samme måde som indenlandske varer. Dansk Industri pointerer, at dette hensyn er udtryk for et synspunkt snarere end et faktisk, juridisk udsagn. I den forbindelse anfører Dansk Industri, at det i fraværet af et funktionsdygtigt WTO-tvistbilægningssystem aktuelt ikke vil være muligt at få en autoritativ, juridisk tilkendegivelse af, om CBAM er i overensstemmelse med WTO-reglerne.

For det fjerde, mener Dansk Industri, at CBAM ikke må udløse nye handelskonflikter med Danmarks handelspartnere. I den forbindelse anfører Dansk Industri, at en række

handelspartnere allerede har givet udtryk for stærk skepsis overfor CBAM. Dansk Industri anfører i den forbindelse, at EU's samhandelspartnere formentlig vil konkretisere deres skepsis overfor CBAM's WTO-medholdelighed ved at indføre handelsrestriktive tiltag overfor EU typisk i form af straffetold på europæiske varer. Dansk Industri mener, at der for dansk vedkommende er en nærliggende risiko herfor. Dette eksemplificeres ved, at Danmark i EU-sammenhænge har en relativt stor eksport af cement på 655 mio. kr. til tredjelande (jf. tabel 10-4 i Kommissionens konsekvensvurdering), og det vil være nærliggende at antage, at Danmarks globale samhandelspartnere vil søge at ramme de produkter, som Danmark fra europæisk side har pålagt CBAM.

Sammenfattende støtter Dansk Industri op om intentionerne med CBAM-forslaget, men mangler en nærmere konsekvensvurdering af, hvordan det vil påvirke Danmarks klimambitioner, dansk erhvervsliv og danske arbejdspladser. Herunder ikke mindst de konkrete kvotevirkninger, som vil blive omfattet af CBAM i overgangsfasen. Dansk Industri opfordrer derfor regeringen til at gennemføre en sådan konsekvensvurdering, så regeringen har det bedste grundlag for at tage stilling til forslaget.

Drivkraft Danmark støtter overordnet principperne bag en CBAM. Drivkraft Danmark mener, at det vil forberede de europæiske virksomheders konkurrenceevne i forhold til deres konkurrenter udenfor EU, at disse produkter fremover skal betale for den bagvedliggende CO₂-udledning svarende til kvoteprisen i ETS. Drivkraft Danmark vurderer, at forslaget ikke vil have den tilsigtede effekt, hvis ikke de eksisterende lækageinstrumenter som fri kvoteallokering og kompensation fastholdes i en eller anden form for de berørte virksomheder/produkter. Drivkraft Danmark mener, at CBAM i praksis ikke tager hånd om den reelle problemstilling i forhold til lækage for de virksomheder, der er i international konkurrence med virksomheder udenfor EU.

Drivkraft Danmark anfører, at de eksisterende lækageforanstaltninger giver juridisk sikkerhed og klarhed for EU-producenter sammenlignet med en uprøvet og usikker foranstaltning som CBAM. Drivkraft Danmark anfører som væsentligt problem, at CBAM's effektivitet som værn mod lækage afhænger af robustheden og pålideligheden af de leverede data af tredjelande.

Drivkraft Danmark fremhæver, at fjernelse af eksisterende lækageforanstaltninger udsætter EU-producenterne for de fulde CO₂-omkostninger og reducerer muligheden for at investere i CO₂-reducerende teknologier, når sådanne omkostninger ikke kan dækkes i markedet på grund af international konkurrence.

Drivkraft Danmark fremhæver tillige, at CBAM med fuld aktionering ikke tager højde for eksport af produkter fra EU-producenterne. Det vil derfor yderligere reducere EU-producenternes konkurrenceevne på tredjemarkeder, der er underlagt mindre restriktive, eller ingen CO₂-reduktionskrav. Dertil pointerer Drivkraft Danmark afslutningsvist, at kun en opretholdelse af de nuværende carbon lækage foranstaltninger med en supplerende CBAM vil sikre EU-producenter samme konkurrencevilkår som deres internationale konkurrenter.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til andre landes detaljerede holdninger til forslaget. En række tredjelande har udtrykt bekymring omkring EU's intention om at etablere CBAM, herunder vedr. forslagets WTO-medholdelighed.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Europa-Kommissionens 'Fit for 55'-pakke velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet samt drive den grønne omstilling både i Danmark og hele EU mod klimaneutralitet i senest 2050.

Regeringen er generelt konstruktiv over for forslaget og har som prioritet, at grænsetilpasningsmekanismen skal have et klart klimaformål og -effekt, understøtte en fælles grøn indsats og være i overensstemmelse med WTO-reglerne. Ligeledes skal mekanismen understøtte forslaget om EU's kvotehandelssystem, fungere i praksis og ikke skabe unødvendige administrative byrder og usikkerhed for virksomhederne. Regeringen finder endvidere, at der bør tages hensyn til de mindst udviklede lande.

Regeringen har noteret, at der med forslaget indføres en overgangsfase, som gør det muligt for virksomhederne at omstille sig, samtidig med at påvirkningen samt konsekvenserne evalueres inden mekanismens anvendelsesområde udvides.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.